

Devlet Bakanlığından:

**Kurban Hizmetlerinin Diyanet İşleri Başkanlığınca
Yürütülmesine Dair Yönetmelik**

(İlk Yönetmelik Resmi Gazete Yayın Tarihi ve Sayısı: 18.08.2002/24850
Değişiklik 20/09/2005 tarih ve 25942 sayılı Resmi Gazete
DİB. Güncelleme 04.10.2006)

**BİRİNCİ BÖLÜM
Genel Hükümler**

Amaç

Madde 1 —(Değişik: 20/09/2005 tarih ve 25942 sayılı Resmi Gazete) Bu Yönetmeliğin amacı, dini amaçla veya kurban bayramında ibadet maksadıyla kurban kesmek isteyenlerin kurbanlarını dini hükümlere, sağlık şartlarına ve çevre temizliğine uygun olarak, hayvana en az acı verecek şekilde bizzat kesmelerine veya vekalet yoluyla kestirmelerine yardımcı olmak, kurban satılacak ve kesilecek yerleri belirlemek, kesim yapacak kişileri eğitmek ve bu konulardaki diğer hususları düzenlemektir.

Kapsam

Madde 2 —(Değişik: 20/09/2005 tarih ve 25942 sayılı Resmi Gazete) Bu Yönetmelik, Diyanet İşleri Başkanlığı tarafından, Türkiye Diyanet Vakfı ile işbirliği yapılarak yürütülecek kurban hizmetlerine, kurban satış ve kurban kesilmesi için tesis edilecek satış ve kesim yerlerinin belirlenmesine, kurban kesmek isteyenlerin bu yerlerde kurbanlarını bizzat kesmeleri veya vekalet yoluyla kestirmelerine ve kesim yapacak kişilerin eğitilmesine dair usul ve esasları kapsar.

Dayanak

Madde 3 —(Değişik: 20/09/2005 tarih ve 25942 sayılı Resmi Gazete)Bu Yönetmelik, 633 sayılı Diyanet İşleri Başkanlığı Kurulu ve Görevleri Hakkında Kanunun 1 inci maddesi ve 5199 sayılı Hayvanları Koruma Kanununun 12 nci maddesi ile 24/10/2001 tarihli ve 2001/3214 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Kurban Hizmetlerinin Diyanet İşleri Başkanlığınca Yürütülmesine Dair Kararın 10 uncu maddesine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

Madde 4 — (Değişik: 20/09/2005 tarih ve 25942 sayılı Resmi Gazete)Bu Yönetmelikte geçen;

Başkanlık; Diyanet İşleri Başkanlığını,

Müftülük; İl ve ilçe müftülüklerini,
Sağlık Müdürlüğü; İl sağlık müdürlüklerini,
Sağlık Grup Başkanlığı; İlçe sağlık grup başkanlıklarını,
Tarım Müdürlüğü; İl ve ilçe tarım müdürlüklerini,
Çevre ve Orman Müdürlüğü; İl ve ilçe çevre müdürlüklerini,
Belediye; Büyük şehir belediyeleri ile il ve ilçe belediyelerini,
Vakıf; Türkiye Diyanet Vakfı Genel Merkezini ve şubelerini,

Kurul; Diyanet İşleri Başkanlığı, İçişleri Bakanlığı, Sağlık Bakanlığı, Tarım ve Köyişleri Bakanlığı, Çevre ve Orman Bakanlığı ve Türkiye Diyanet Vakfı temsilcilerinden oluşan Bakanlıklararası Kurban Hizmetleri Kurulunu,

Komisyon; İllerde Vali veya görevlendireceği Vali Yardımcısı, İlçelerde Kaymakamın başkanlığında; Müftülük, Sağlık Müdürlüğü veya Sağlık Grup Başkanlığı, Tarım Müdürlüğü, Çevre ve Orman Müdürlüğü, Belediye ve Türkiye Diyanet Vakfının temsilcilerinden oluşan Kurban Hizmetleri Komisyonunu,

ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Görev ve Yetkiler

Kurulun Kuruluş ve Çalışma Esasları

Madde 5 — (Değişik: 20/09/2005 tarih ve 25942 sayılı Resmi Gazete)Diyanet İşleri Başkanının veya görevlendireceği bir Başkan Yardımcısının başkanlığında, İçişleri, Sağlık, Tarım ve Köyişleri ve Çevre ve Orman Bakanlıkları ile Türkiye Diyanet Vakfı temsilcilerinden oluşan Bakanlıklararası Kurban Hizmetleri Kurulu, Diyanet İşleri Başkanlığının daveti üzerine ekseriyetle toplanır ve kararlarını toplantıya katılanların ekseriyeti ile alır. Eşitlik halinde Kurul başkanının tarafı ekseriyet sayılır. Kurulun sekreteryaya görevini Başkanlık Din Hizmetleri Dairesi Başkanlığı yapar.

Kurulun Görev ve Yetkileri

Madde 6 — Kurulun görev ve yetkileri şunlardır:

- a) Kurban kesim işlerinin düzenli bir şekilde yürütülmesi için alınması gereken tedbirlere dair kararları almak,
- b) Zaman içinde organizasyonlarla ilgili olarak ortaya çıkan aksaklıkların giderilmesi için gereken teşebbüslerde bulunmak,
- c) Kurul kararlarının ilgili bakanlık ve kuruluşlarca uygulanışını izlemek.

Başkanlığın Görevleri

Madde 7 — Bir ibadet olan kurban hizmetleri ile ilgili olarak Başkanlığın görevleri şunlardır.

a) Kurulu toplantıya çağırarak ve Kurulun aldığı kararlardan Başkanlıkça icra edilmesi gerekenleri uygulamak,

b) Her yıl kurban ibadetini yerine getirmek isteyen vatandaşlar için vekalet yoluyla kurban kesim organizasyonu düzenlemek ve bu hizmet için Vakıf ile işbirliği yapmak.

Vakfın Görevleri

Madde 8 — Kurban hizmetlerinin yürütülmesinde Vakfın görevleri şunlardır;

A) Başkanlıkça düzenlenen vekaleten kurban kesme organizasyonunda Vakfın görevleri:

(a) Başkanlıkça düzenlenen vekâleten kurban kesme organizasyonunun muhasebeyle ilgili işlerini yürütmek ve bu amaçla Vakıf Genel Merkezi adına bankalarda Kurban Hesabı açtırmak,

(b) Vekalet yoluyla kurban kestirmek isteyenlerden alınacak kurban ücretlerini tespit etmek, bedelini bankalarda açılan Kurban Hesabı aracılığıyla veya makbuz karşılığında merkez veya şubeler aracılığıyla tahsil etmek, kurbanları satın almak, usulüne uygun olarak kestirmek, değerlendirmek ve bu hizmetle ilgili diğer işleri yürütmek,

(c) Her yıl vekalet yoluyla kurban kesme hizmetlerinin tamamlanmasını müteakip, kurban bayramından sonraki iki ay içinde, yapılan çalışmalar ve muhasebe kayıtlarının özetini içeren bir raporu Başkanlığa sunmak.

Vakıf vekaleten kurban kesimi hizmetleri ile ilgili olarak yapacağı alım, satım ve harcama işlemleri ile diğer faaliyetlerini kendi mevzuatına göre yürütür.

Başkanlık ve Vakıf işbirliği ile düzenlenen vekalet yoluyla kurban kesme organizasyonlarında kurbanların satın alınması, kestirilmesi ve değerlendirilmesi için yapılan harcamalar sonucu artan bir meblağ olduğu takdirde, bu meblağ Vakıf hesabına aktarılır.

B) İl ve ilçelerde komisyonlarca yürütülen kurban kesme hizmetlerinde Vakfın görevleri:

(a) İl ve ilçelerde komisyon kararlarına göre elde edilecek gelirler ile yapılacak harcamaların muhasebe işlemlerini yürütmek ve bu amaçla Komisyon adına bankalarda kurban komisyonu hesabı açtırmak,

(b) Komisyonca yürütülen kurban hizmetlerinin muhasebesini Vakfın muhasebesinden ayrı olarak, ancak Vakfın muhasebe usullerine göre tutmak,

(c) Her yıl kurban kesim hizmetlerinin tamamlanmasını müteakip, kurban bayramından sonraki iki ay içinde, yapılan çalışmalar ve muhasebe kayıtlarının özetini içeren bir raporu Komisyon başkanlığına sunmak.

Komisyonun Kuruluş ve Çalışma Esasları

Madde 9 — (Değişik: 20/09/2005 tarih ve 25942 sayılı Resmi Gazete)Kurul kararlarını uygulamak ve kurban kesimiyle ilgili olarak Başkanlıkça verilecek diğer görevleri yapmak üzere, illerde vali veya görevlendireceği bir vali yardımcısının, ilçelerde kaymakamın başkanlığında, müftülük, sağlık müdürlüğü veya sağlık grup başkanlığı, tarım müdürlüğü, Çevre ve Orman Müdürlüğü (teşkilâtı varsa), belediye ve Türkiye Diyanet Vakfı temsilcilerinden oluşan Kurban Hizmetleri Komisyonu, mülki amirin daveti üzerine toplanır ve kararlarını toplantıya katılanların ekseriyeti ile alır. Eşitlik halinde Komisyon başkanının tarafı ekseriyet sayılır. Komisyon kararları mülki amirin onayı ile yürürlüğe girer. Komisyonun sekreteryası görevini müftülük yapar.

Komisyonun Görevleri

Madde 10 — Komisyonun görevleri şunlardır:

a) Kurban kesiminin dinî esaslara, İl ve İlçe Umumi Hıfzıssıhha Meclisi kararlarına ve sağlık şartlarına uygun olarak gerçekleşmesini sağlamak, genel gözetim ve denetimini yapmak,

b) İl ve İlçe Umumi Hıfzıssıhha Meclisi kararlarına ve sağlık şartlarına uygun olarak çevrenin sosyal ve ekonomik imkanları ile mevcut mezbahaları da dikkate alarak kurban satış ve kesim yerlerini tespit etmek,

c) Kurbanların eziyet verilmeyecek şekilde ve kesim tekniğine uygun olarak kesilmeleri için gereken tedbirleri almak,

d) Kurbanların dini kaidelere ve sağlık şartlarına uygun olarak kesilebilmesi için kesim yerinde yeterli sayıda din görevlisi, veteriner hekim, kasap ve yardımcı personel bulundurulmasını temin etmek ve kurbanların ehil kimselerce kesilmesi için gereken tedbirleri almak,

e) Kurban satış ve kesim yerlerinde, kurban kesimi için gerekli alt ve üst yapının ilgili belediyelerce tesisini, ayrıca kurban atık ve çöplerinin satılması veya belediyelerce toplanarak bertaraf edilmesini sağlamak,

f) Kurban kesim mahallinde, kurbanını kendisi keseceklerden alınacak tesisten yararlanma ücretini veya kurbanını görevli kasaplara kestireceklerden alınacak tesisten yararlanma ve kurban kestirme ücretini tespit etmek,

g) Kurban kesim işleri için yapılacak harcamalara dair gereken kararları almak,

h) İl ve İlçe Umumi Hıfzıssıhha Meclisi kararlarına ve sağlık şartlarına uygun olarak mezbaha ve kurban kesim yerleri dışında da özel bahçesinde veya kurban kesmeye uygun

mülkünde kurban kesmek isteyenlerin uyacakları esasları belirlemek, park, cadde, sokak, meydan gibi umuma açık veya kurban kesimi için uygun olmayan yerlerde kurban kesimi yapılmaması için gereken kararları almak,

ı) Komisyonca yürütülecek hizmetler için harcanmak üzere kurban kesen veya kestirenlerden alınacak ücretleri muhafaza etmek için vakıf aracılığı ile bankalarda Kurban Komisyonu Hesabı açtırmak,

j) Yürüttüğü muhasebe hizmetleri ve kırtasiye giderleri için Vakıf şubesine ödenecek bedeli tespit etmek,

k) Kurban Komisyonu Hesabından gerekli harcamalar yapıldıktan sonra artan meblağ olduğu takdirde, Komisyonun görev alanına giren hizmetler için harcamak,

l) Gerektiğinde yürütmekte olduğu görevlerle ilgili olarak resmi veya özel kurum ve kuruluşlarla işbirliği yapmak.

Komisyon Tarafından Yürütülecek Hizmetler

Madde 11 — İl ve ilçelerdeki komisyonlar kurban hizmetlerini yürütmek üzere aşağıdaki çalışmaları yaparlar:

a) Mevcut mezbahaları da dikkate alarak ve İl ve İlçe Umumi Hıfzıssıhha Meclisi kararlarına uygun olarak il ve ilçe merkezlerinde ihtiyaç duyulan sayıda ve büyüklükte kurban satım ve kesim yerlerini belirlerler.

b) İl ve İlçe Umumi Hıfzıssıhha Meclisi kararlarına uygun olarak kurban kesim yerleri dışında kalan ve kurban kesimi için uygun olan yerlerde kurbanlarını kendi imkânları ile keseceklerin uyacakları esasları tespit ederler.

c) Kurban kesim yeri olarak belirlenen yerlerde, kurbanların dini esaslara ve sağlık şartlarına uygun olarak kesilebilmesi için gerekli alt ve üst yapının kapalı veya açık olarak belediyelerce tesisini temin ederler. Bu yerlerde, belediyelerle işbirliğine giderek kurban kesimi için gerekli beton saha, su tesisi ve atıklar için lüzumlu tertibatı alırlar.

d) Kurban kesim mahallerinde görevlendirilecek yönetici, din görevlisi, kasap, veteriner, şoför ve yardımcı personel gibi görevlileri tespit ederler.

e) Kesim esnasında sağlığa zararlı olduğu tespit edilen hayvan etlerinin veya organlarının diğer atıklardan ayrı olarak derin bir çukura gömülmesini ve üzerine kireç dökülerek kapatılmasını veya diğer usullerle imhasını sağlarlar.

f) Kurban kesim yerinde kurbanını kendisi kesmek isteyenlerden alınacak tesisten yararlanma ücretinin miktarı ile kurbanını tesiste görevli kasaba kestirmek isteyenlerden alınacak tesisten yararlanma ve kesim ücretinin miktarını, uygulamayı kolaylaştıracak ve uygun olmayan yerlerde kesime sebebiyet vermeyecek şekilde, mahallî ekonomik imkânları göz önünde bulundurarak tespit ederler.

g) Kurban kesim yerinde kurbanını kestireceklerin ödeyecekleri ücretleri kurban bayramından önce ve kurban bayramı günlerinde tahsil edecek şekilde tedbirler alırlar.

h) İsteyenlerin, ücreti mukabilinde, kurbanlarını tamamen veya kısmen evlerine veya kurban sahibinin arzu ettiği yerlere gönderme hizmetini yapmak için gereken tedbirleri alırlar. Bunun için ihtiyaç duyulan sayıda personel ve vasıta görevlendirirler.

ı) Kurban kesim hizmetleri ile ilgili olarak vatandaşlara duyurulması gereken hususları mutad vasıtalarla ve uygun aralıklarla ilân ederler.

j) İhtiyaç duyulan diğer hususlarda gerekli kararları alırlar.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Ücretin Alınması, Harcama ve Muhasebe ile İlgili Usul ve Esaslar

İta Amiri, Tahakkuk Memuru ve Mutemet

Madde 12 — Kurban hizmetleri için yapılan harcamalarda ita amiri illerde vali veya görevlendireceği vali yardımcısı, ilçelerde kaymakam, tahakkuk memuru ise il veya ilçe müftüsüdür. Kurban hizmetlerinde mutemetlik görevi vakıf görevlisi tarafından yürütülür. Mutemetin harcama limitini ve bu limiti aşmamak üzere verilecek avans miktarını ita amiri belirler. Mutemet aldığı avansa ait harcama belgelerini düzenler, tahakkuk memuru ile ita amirinin onayına sunar ve artan miktarı kurban komisyonu hesabına iade eder.

Kurban Komisyonu Hesabı

Madde 13 — Kurban hizmetleri için Komisyonun vereceği karar üzerine vakıf tarafından bankada "Kurban Komisyonu Hesabı" açılır. Bu hesap Vakfın hüküm ve tasarrufu altında olmayıp Komisyonun hüküm ve tasarrufu altındadır. Bu hesaptan Komisyon kararları doğrultusunda harcama yapılır.

Harcama Yetkisi

Madde 14 — Bankadaki Kurban Komisyonu Hesabından Komisyonun kararlarına istinaden, tahakkuk memuru ve Komisyon kararı ile yetkili kılınacak en az bir kişinin müşterek imzaları ile harcama yapılır ve her türlü tasarrufta bulunulur.

Ücretin Yatırılması ve Harcama Belgeleri

Madde 15 — Kurban kesim yerlerinde, kurbanını kendisi kesecek olanların, tesisten yararlanma ücretini, kurbanını görevli kasaba kestirecek olanların tesisten yararlanma ve kesim ücretini, bankada açılmış olan "Kurban Komisyonu Hesabı"na veya vakıf makbuzu karşılığında vakfa yatırdığını gösteren banka dekontunu veya makbuzu, kurban kesim yerinde Komisyonca görevlendirilen temsilciye ibraz etmeleri gerekir. Makbuz karşılığında vakıf tarafından tahsil edilen paralar en kısa sürede "Kurban Komisyonu Hesabı"na yatırılır.

Kurban kesim işlerinin gerektirdiği harcama belgeleri Vakıf adına düzenlenir. Harcamalar, fatura; serbest meslek makbuzu; gider pusulası; müstahsil makbuzu gibi tevsik edici belgeler ile kamu kurum ve kuruluşlarınca düzenlenen alındı belgesi karşılığında yapılır.

Bu belgelerin hiç birinin düzenlenemediği hallerde mutemet ile tahakkuk memurunun imzasını taşıyan tutanak harcama pusulası yerine geçer.

Muhasebe işlemleri ile ilgili olarak düzenlenen tediye, tahsil ve mahsup fişleri ile borç dekontu ve benzeri evraktaki yetkili imzalar bölümü ve bankalara yazılacak her türlü talimat harcama yetkisini haiz kişiler tarafından imzalanır.

Muhasebe İşleri

Madde 16 — Kurban kesim işlerine ait gelir ve giderlerin muhasebe işlemleri, Vakıf tarafından yürütülür.

Muhasebe işlerinin yürütülmesinde Vakfa ait bordro, tahsil, tediye ve mahsup fişleri ile bankalara verilecek talimatlarda Vakıf antetli kağıtlar kullanılır.

Vakıf, kurban kesim hizmetleri için elde edilen gelirlerin ve yapılan harcamaların muhasebe işlemlerini, vakfın muhasebesinden ayrı olarak ancak vakfın muhasebe usullerine göre yürütür. Kurban hizmetleri ile ilgili gelir ve gider konularında vakfın yetkili organları değil Komisyon yetkilidir.

Ödenecek Ücretler

Madde 17 — Kurban hizmetleri için görevlendirilen kişilere ödenecek ücretler, mahalli şartlar, görevlendirilen kişinin özellikleri, yükleneceği sorumluluk ve görevin ağırlık derecesi dikkate alınarak Komisyon kararı ile tespit edilir.

Vergiler

Madde 18 — Komisyonca yürütülen kurban kesim işlerinden dolayı vergi, resim veya harç ödenmesi gerektiğinde bu ödemeler Kurban Komisyonu Hesabından Vakıf adına ilgili vergi dairesine yapılır. Ancak bu konuda Vakıf değil Komisyon yetkili ve sorumludur.

Vakfın Sorumluluğu

Madde 19 — Komisyonca yürütülen kurban hizmetlerinden dolayı doğabilecek hukukî ve malî sorumluluk ile tazminatlarda Vakfın sorumluluğu Kurban Komisyonu Hesabı mevcutlarıyla sınırlı olup, bu hususlardaki harcamalar Kurban Komisyonu Hesabından karşılanır. Bu hesabın dışında kurban hizmetlerinden dolayı Vakfa hukukî veya malî herhangi bir sorumluluk yüklenemez.

Kurban Hizmetlerinden Yararlanamayanlara Ücret İadesi

Madde 20 — Kurban kesim yerlerinden yararlanmak üzere para yatırırlardan herhangi bir sebeple kurban kesmekten vazgeçenlerin veya vefat edenlerin, kendilerinin veya kanunî temsilcilerinin yatırılan ücreti talep etmesi halinde, söz konusu ücret Komisyon kararı ile hak sahibine iade edilir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM (1)

Hayvanların Kesimi, Kurs Düzenlenmesi, Kurban Satış Yerleri, Kurban Kesim Yerleri ve Hayvan Hakları

Hayvanların kesimi

Madde 21 — Hayvanların kesimi, kurban kesim yerlerinde kurbanını kendisi kesmek isteyen ehil kişilerce veya kasaplığı meslek edinmiş ya da Kurban Kesim Elemanı Yetiştirme ve Geliştirme Kursu Bitirme Belgesine sahip kişiler tarafından, dini kuralların gerektirdiği özel koşullar dikkate alınarak, korkutmadan, ürkütmeden, en az acı verecek şekilde, temizlik kurallarına uyularak ve usulüne uygun olarak bir anda yapılır. Kesim elemanları, kesim sırasında çizme ve önlük giyer ve her yıl kurban bayramından önce (üç ay içinde) portör muayenesine tabi tutulurlar.

Kursların düzenlenmesi

Madde 22 — Kurban Hizmetleri Komisyonunun gözetiminde Kesim Elemanı Yetiştirme ve Geliştirme Kursları düzenlenir ve bu Kurslara katılanlara "Kurs Bitirme Belgesi" verilir.

Kurban kesim elemanı yetiştirme ve geliştirme kursları, Milli Eğitim Bakanlığı ile Diyanet İşleri Başkanlığı işbirliğinde düzenlenir.

Kurban kesim yerlerinde görevlendirilen personel ve kesim elemanları için komisyonlarca tanıtıcı "Görevli Kimlik Kartı" ve "Kesim Elemanı Kimlik Kartı" düzenlenir.

Kurban satış yerleri

Madde 23 — Kurbanlık hayvanların satışı Kurulca belirlenen özelliklere sahip kurban satış yerlerinde yapılır. Mevcut hayvan pazarları ve borsaların dışında Komisyonlarca şehrin nüfus yoğunluğu dikkate alınarak şehirlerin ana girişlerinde ve şehir içinde uygun diğer alanlarda kurban satış yerleri belirlenir. Hayvanların şehir merkezlerine girişlerine ve bu satış yerlerinin dışında diğer yerlerde satışına müsaade edilmez.

Kurban satış yerlerinde, su, tuvalet, kapalı oturma yeri ve benzeri sosyal ihtiyaçların karşılanacağı yerler ile hayvanların taşındıkları araçlara bindirilmesine uygun rampalar yapılır.

Hayvanlar, zemini temiz ve kuru, etrafı ve üstü kapalı mahallerde (büyükbaş hayvanlar uzun ipli yular ile) muhafaza edilir ve nakilleri sırasında yeteri kadar tecrübeli eleman bulundurulur.

Satış yerlerinin temizlenmesi ve oluşan atıkların alınması işleri, belediyeler tarafından her gün muntazam olarak yapılır.

Kurban kesim yerleri

Madde 24 — Kurbanlık hayvanların kesimi Kurulca belirlenen özelliklere sahip kurban kesim yerlerinde yapılır. Mevcut mezbaha ve kombinalar dışında komisyonlarca şehrin nüfus yoğunluğu dikkate alınarak kurban kesim yerleri ve bunların kapasiteleri belirlenir.

Kurban kesim yerlerinde, su, tuvalet, kapalı oturma yeri ve benzeri sosyal ihtiyaçların karşılanacağı yerler ile hayvanların taşındıkları araçlardan indirilmesine uygun rampalar yapılır.

Kesim yerlerinin zemini kolay yıkanabilir, dezenfekte edilebilir ve su birikmesine imkan vermeyecek bir yapıda inşa edilir. Yeterli miktarda aydınlatılma ve havalandırma sağlanır.

Kullanılacak tüm makine ve ekipman ile çalışanların temizlik ve dezenfeksiyonu yaptırılır. Yeterli miktar ve basınçta ve içilebilir nitelikte kullanma suyu bulundurulur.

Biriken gübre, çöp ve sakatat ile diğer atık ve artıklar, çevreye zarar vermeyecek şekilde üstü kapalı bir mahalde toplanır ve daha sonra hijyenik şartlara uygun olarak izale, bertaraf ve tahliyesi sağlanır. Kesim sonrası ortaya çıkan kan, tank veya benzeri sızdırmaz bir yerde toplanır ve uygun bir şekilde bertaraf edilir. Gübre birikimi için özel bir yer ayrılır. Hastalıklı organlar ile karkaslar en az iki metre derinliğinde çukurlara gömülüp üzeri kireçle kaplanır veya uygun bir yerde yakılarak imha edilir.

Hayvan hakları

Madde 25 — Kurban satış ve kesim yerlerinde hayvanların korunması, gözetilmesi, bakımı ve kötü muamelelerden uzak tutulması yanında, temizlik, sağlık ve güvenliklerine özen gösterilir. Hayvanlar uygun vasıtalarla ve eziyet edilmeden taşınır.

Hayvanlara kasıtlı olarak kötü davranmak, dövmek, aç ve susuz bırakmak, aşırı soğuğa veya sıcağa maruz bırakmak, bakımlarını ihmal etmek, kesin olarak öldüğü anlaşılmadan vücutlarına müdahalede bulunmak yasaktır.

BEŞİNCİ BÖLÜM **Çeşitli Hükümler**

Gerçek ve Tüzel Kişilerin Kurban Kesim İşlerini Düzenlemesi

Madde 26 — 21/11/2001 tarihli ve 24590 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Kurban Hizmetlerinin Diyanet İşleri Başkanlığınca Yürütülmesine Dair Karar ve bu Yönetmelik hükümlerine riayet etmek suretiyle ve alınacak Kurul ve Komisyon kararlarına uygun olmak şartıyla gerçek ve tüzel kişiler bizzat veya vekâlet yolu ile kurban kesebilirler ve bu amaçla organizasyon yapabilirler.

Personel ve Vasıta Görevlendirilmesi

Madde 27 — Kurban kesim hizmetlerinin düzenli bir şekilde yürütülebilmesi için Komisyon kararı ile Komisyonda görevli kuruluşlardan, diğer kamu kurum ve kuruluşlarından veya dışarıdan ihtiyaç duyulan nitelikte ve sayıda personel ve vasıta görevlendirilir. Görevlendirilen personelin yolluk, yevmiye ve fazla mesai ücreti gibi giderleri ile vasıtaların masrafları Komisyon Kararı ile Kurban Komisyonu Hesabından karşılanır.

Kurban Muhasebesinin Denetlenmesi

Madde 28 — Başkanlıkça yürütülen vekâleten kurban kesimi hizmetleri ve Kurban Komisyonları marifetiyle yürütülen kurban kesimi hizmetleri ile ilgili olarak Vakıfça tutulan muhasebe kayıtları ve harcama işlemleri Başkanlık müfettişlerince denetlenir.

Yürürlük

Madde 29 — Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

Madde 30 — Bu Yönetmelik hükümlerini Diyanet İşleri Başkanlığının bağlı olduğu Bakan yürütür.

(1) 20/09/2005 tarih ve 25942 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Yönetmeliğin 5 inci maddesi ile bu yönetmeliğin Üçüncü Bölümünden sonra gelmek üzere Dördüncü Bölüm ve bu bölüme 21,22,23,24 ve 25 inci maddeler eklenmiş, diğer bölüm ve madde numaraları buna göre teselsül ettirilmiştir.

Kuruluş: 7 Ekim 1920

T.C. Resmî Gazete

Başbakanlık Mevzuatı Geliştirme ve Yayın Genel Müdürlüğüne Yayınlanır

20 Eylül 2005 SALI - Sayı : 25942

YÜRÜTME VE İDARE BÖLÜMÜ

Yönetmelikler

— Kurban Hizmetlerinin Diyanet İşleri Başkanlığınca Yürütülmesine Dair Yönetmelikte Değişiklik Yapılması Hakkında Yönetmelik

Kurban Hizmetlerinin Diyanet İşleri Başkanlığınca Yürütülmesine Dair Yönetmelik

Devlet Bakanlığından:

Kurban Hizmetlerinin Diyanet İşleri Başkanlığınca Yürütülmesine Dair Yönetmelikte Değişiklik Yapılması Hakkında Yönetmelik

MADDE 1 — 18/8/2002 tarihli ve 24850 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Kurban Hizmetlerinin Diyanet İşleri Başkanlığınca Yürütülmesine Dair Yönetmeliğin 1 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"**Madde 1** — Bu Yönetmeliğin amacı, dini amaçla veya kurban bayramında ibadet maksadıyla kurban kesmek isteyenlerin kurbanlarını dini hükümlere, sağlık şartlarına ve çevre temizliğine uygun olarak, hayvana en az acı verecek şekilde bizzat kesmelerine veya vekalet yoluyla kestirmelerine yardımcı olmak, kurban satılacak ve kesilecek yerleri belirlemek, kesim yapacak kişileri eğitmek ve bu konulardaki diğer hususları düzenlemektir."

MADDE 2 — Aynı Yönetmeliğin 2 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"**Madde 2** — Bu Yönetmelik, Diyanet İşleri Başkanlığı tarafından, Türkiye Diyanet Vakfı ile işbirliği yapılarak yürütülecek kurban hizmetlerine, kurban satış ve kurban kesilmesi için tesis edilecek satış ve kesim yerlerinin belirlenmesine, kurban kesmek isteyenlerin bu yerlerde kurbanlarını bizzat kesmeleri veya vekalet yoluyla kestirmelerine ve kesim yapacak kişilerin eğitilmesine dair usul ve esasları kapsar."

MADDE 3 — Aynı Yönetmeliğin 3 üncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"**Madde 3** — Bu Yönetmelik, 633 sayılı Diyanet İşleri Başkanlığı Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanununun 1 inci maddesi ve 5199 sayılı Hayvanları Koruma Kanununun 12 nci maddesi ile 24/10/2001 tarihli ve 2001/3214 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Kurban Hizmetlerinin Diyanet İşleri Başkanlığınca Yürütülmesine Dair Kararın 10 uncu maddesine dayanılarak hazırlanmıştır."

MADDE 4 — Aynı Yönetmeliğin 4, 5 ve 9 uncu maddelerinde geçen "Çevre Bakanlığı" ibareleri "Çevre ve Orman Bakanlığı", "Çevre Müdürlüğü" ibareleri "Çevre ve Orman Müdürlüğü" şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 5 — Aynı Yönetmeliğin Üçüncü Bölümünden sonra gelmek üzere aşağıdaki Dördüncü Bölüm ve bu bölüme 21, 22, 23, 24 ve 25 inci maddeler eklenmiş, diğer bölüm ve madde numaraları da buna göre teselsül ettirilmiştir.

"DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Hayvanların Kesimi, Kurs Düzenlenmesi, Kurban Satış Yerleri,
Kurban Kesim Yerleri ve Hayvan Hakları

Hayvanların kesimi

Madde 21 — Hayvanların kesimi, kurban kesim yerlerinde kurbanını kendisi kesmek isteyen ehil kişilerce veya kasaplığı meslek edinmiş ya da Kurban Kesim Elemanı Yetiştirme ve Geliştirme Kursu Bitirme Belgesine sahip kişiler tarafından, dini kuralların gerektirdiği özel koşullar dikkate alınarak, korkutmadan, ürkütmeden, en az acı verecek şekilde, temizlik kurallarına uyularak ve usulüne uygun olarak bir anda yapılır. Kesim elemanları, kesim sırasında çizme ve önlük giyer ve her yıl kurban bayramından önce (üç ay içinde) portör muayenesine tabi tutulurlar.

Kursların düzenlenmesi

Madde 22 — Kurban Hizmetleri Komisyonunun gözetiminde Kesim Elemanı Yetiştirme ve Geliştirme Kursları düzenlenir ve bu Kurslara katılanlara "Kurs Bitirme Belgesi" verilir.

Kurban kesim elemanı yetiştirme ve geliştirme kursları, Milli Eğitim Bakanlığı ile Diyanet İşleri Başkanlığı işbirliğinde düzenlenir.

Kurban kesim yerlerinde görevlendirilen personel ve kesim elemanları için komisyonlarca tanıtıcı "Görevli Kimlik Kartı" ve "Kesim Elemanı Kimlik Kartı" düzenlenir.

Kurban satış yerleri

Madde 23 — Kurbanlık hayvanların satışı Kurulca belirlenen özelliklere sahip kurban satış yerlerinde yapılır. Mevcut hayvan pazarları ve borsaların dışında Komisyonlarca şehrin nüfus yoğunluğu dikkate alınarak şehirlerin ana girişlerinde ve şehir içinde uygun diğer alanlarda kurban satış yerleri belirlenir. Hayvanların şehir merkezlerine girişlerine ve bu satış yerlerinin dışında diğer yerlerde satışına müsaade edilmez.

Kurban satış yerlerinde, su, tuvalet, kapalı oturma yeri ve benzeri sosyal ihtiyaçların karşılanacağı yerler ile hayvanların taşındıkları araçlara bindirilmesine uygun rampalar yapılır.

Hayvanlar, zemini temiz ve kuru, etrafı ve üstü kapalı mahallerde (büyükbaş hayvanlar uzun ipli yular ile) muhafaza edilir ve nakilleri sırasında yeteri kadar tecrübeli eleman bulundurulur.

Satış yerlerinin temizlenmesi ve oluşan atıkların alınması işleri, belediyeler tarafından her gün muntazam olarak yapılır.

Kurban kesim yerleri

Madde 24 — Kurbanlık hayvanların kesimi Kurulca belirlenen özelliklere sahip kurban kesim yerlerinde yapılır. Mevcut mezbaha ve kombinalar dışında komisyonlarca şehrin nüfus yoğunluğu dikkate alınarak kurban kesim yerleri ve bunların kapasiteleri belirlenir.

Kurban kesim yerlerinde, su, tuvalet, kapalı oturma yeri ve benzeri sosyal ihtiyaçların karşılanacağı yerler ile hayvanların taşındıkları araçlardan indirilmesine uygun rampalar yapılır.

Kesim yerlerinin zemini kolay yıkanabilir, dezenfekte edilebilir ve su birikmesine imkan vermeyecek bir yapıda inşa edilir. Yeterli miktarda aydınlatılma ve havalandırma sağlanır.

Kullanılacak tüm makine ve ekipman ile çalışanların temizlik ve dezenfeksiyonu yaptırılır. Yeterli miktar ve basınçta ve içilebilir nitelikte kullanma suyu bulundurulur.

Biriken gübre, p ve sakatat ile diğer atık ve artıklar, çevreye zarar vermeyecek Şekilde st kapalı bir mahalde toplanır ve daha sonra hijyenik Şartlara uygun olarak izale, bertaraf ve tahliyesi sağlanır. Kesim sonrası ortaya çıkan kan, tank veya benzeri sızdırmaz bir yerde toplanır ve uygun bir Şekilde bertaraf edilir. Gübre birikimi için özel bir yer ayrılır. Hastalıklı organlar ile karkaslar en az iki metre derinliğinde çukurlara gömülüp üzeri kireçle kaplanır veya uygun bir yerde yakılarak imha edilir.

Hayvan hakları

Madde 25 — Kurban satış ve kesim yerlerinde hayvanların korunması, gözetilmesi, bakımı ve kötü muamelelerden uzak tutulması yanında, temizlik, sağlık ve güvenliklerine zen gösterilir. Hayvanlar uygun vasıtalarla ve eziyet edilmeden taşınır.

Hayvanlara kasıtlı olarak kötü davranmak, dövmek, a ve susuz bırakmak, aşırı soğuğa veya sıcağa maruz bırakmak, bakımlarını ihmal etmek, kesin olarak öldüğü anlaşılmadan vücutlarına müdahalede bulunmak yasaktır."

Yürürlük

MADDE 6 — Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 7 — Bu Yönetmelik hükümlerini Diyanet İŞleri Başkanlığının bağlı olduğu Bakan yürütür.